

Sprawozdanie z realizacji XXVI edycji programu edukacji ekologicznej i konkursu pt.: „Zachowamy piękno i walory przyrodnicze Bieszczadów”

Organizator: Bieszczadzki Park Narodowy.

Patronat honorowy: Podkarpacki Kurator Oświaty

Dofinansowanie nagród: Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie.

W XXVI edycji programu "Zachowamy piękno i walory przyrodnicze Bieszczadów" uczestniczyło **290 uczniów i 18 nauczycieli z 20 gimnazjów** (z powiatów: sanockiego, leskiego i bieszczadzkiego).

L.p.	Szkoła Podstawowa/Gimnazjum w	Liczba uczniów	Liczba uczniów
1.	BALIGRODZIE	Małgorzata Kowalska	16
2.	BÓBRCE	Agnieszka Dereń	11
3.	CZASZYNIE	Renata Kaczmarska, Jarosław Bochnak	17
4.	CZARNEJ	Anna Łysyganicz	10
5.	KOMAŃCZY	Maria Ślazyk	13
6.	Gimnazjum w LESKU	Elżbieta Mądry, Elżbieta Kluz	19
7.	Szkoła Podstawowa w LESKU	Bożena Bobula, Barbara Jankowska	18
8.	LUTOWISKACH	Małgorzata Tkacz	15
9.	MYCZKOWIE	Agnieszka Dereń	12
10.	OLSZANICY	Maciej Juchniewicz	15
11.	Gimnazjum w TARNAWIE D.	Renata Kaczmarska	13
12.	Szkoła Podst. W TARNAWIE D.	Renata Kaczmarska	7
13.	UCZERCACH MINERALNYCH	Wojciech Nowak	15
14.	USTRZYKACH DOLNYCH NR 1	Anna Śmietana	20
15.	USTRZYKACH DOLNYCH NR 2	Klaudia Prędko	24
16.	WOJTKOWEJ	Barbara Nawrocka	10
17.	WOŁKOWYI	Agata Steuden	18
18.	Szkoła Podst. w ZAGÓRZU NR 1	Krystyna Witowicz	11
19.	Szkoła Podst. w ZAGÓRZU NR 2	Krystyna Witowicz	14
20.	Gimnazjum w ZAGÓRZU	Krystyna Witowicz	12

Program realizowano od marca do grudnia 2018 r. Uczniowie poszczególnych gimnazjów uczestniczyli w cyklu zajęć prowadzonych przez pracowników edukacyjnych BdPN. W marcu i kwietniu odbywały się zajęcia kameralne (dwa bloki zajęć) w Ośrodku Edukacji Ekologicznej w Ustrzykach Dolnych, podczas których omawiano zagadnienia dotyczące podstaw ekologii, wybranych elementów przyrody nieożywionej i gleb, charakterystyki szaty roślinnej i świata zwierząt oraz systemu ochrony przyrody w Bieszczadach. Uczniowie poznawali zagrożenia przyrody oraz zabiegi ochrony czynnej stosowane w Parku. Zajęcia prowadzono w sali audiowizualnej i na ekspozycjach Muzeum Przyrodniczego BdPN z wykorzystaniem sprzętów multimedialnych, mikroskopów, eksponatów muzealnych, okazów roślin i skał, plansz edukacyjnych i in. pomocy dydaktycznych.

W maju i czerwcu odbywały się dwudniowe warsztaty w Terenowej Stacji Ekologicznej w Wołosatem. Jesienią odbywały się jednodniowe zajęcia terenowe na wybranych ścieżkach przyrodniczych BdPN. Podczas zajęć terenowych uczniowie poznawali funkcjonowanie przyrody oraz interpretowali zaobserwowane na ścieżkach przyrodniczych zjawiska przyrodnicze. Korzystali z zeszytów ćwiczeń, które otrzymali na własność nieodpłatnie oraz licznych pomocy edukacyjnych. Łącznie każda grupa odbyła ok. 30 godz. zajęć w Bieszczadzkiem Parku Narodowym.

Na zakończenie programu "Zachowamy piękno i walory przyrodnicze Bieszczadów" przeprowadzono konkurs w dwóch konkurencjach: zespołowej i indywidualnej. Eliminacje szkolne odbyły się w poszczególnych gimnazjach w listopadzie 2018 r. i obejmowały wszystkich uczestników programu. 61 uczniów wyłonionych w eliminacjach szkolnych przystąpiło do etapu pisemnego (rozwiązywanie testu), który przeprowadzono 7.12.2018 r., w Ośrodku Edukacji Ekologicznej BdPN w Ustrzykach Dolnych. Do finału konkursu zakwalifikowały się 3 najlepsze szkoły reprezentowane przez 3 osobowe zespoły uczniów oraz 5-u najlepszych uczniów w kategorii indywidualnej. Finał konkursu odbył się 13.12.2018 r. o godz. 10.00 w sali widowiskowej Ustrzyckiego Domu Kultury. Finalistów dopingowało ok. 70 uczniów – uczestników programu wraz z nauczycielami i pracownikami Bieszczadzkiego Parku Narodowego. Pytania przygotowano w taki sposób by były atrakcyjne dla widowni. Wykorzystano pokazy multimedialne. Jedno z pytań miało charakter pokazu fotografii z podkładem muzycznym. Część finałowa konkursu miała na celu utrwalenie i podsumowania wiadomości nabytych podczas realizacji programu.

Wypowiedzi uczestników konkursu oceniała komisja w składzie: dr inż. Stanisław Kucharzyk (przewodniczący), dr Grażyna Holly, mgr inż. Barbara Ćwikowska, mgr Magdalena Zawadzka, mgr inż. Cezary Ćwikowski.

Po zsumowaniu wyników z części pisemnej (test) i ustnej Jury Konkursu, przyznało następujące miejsca:

Wykaz finalistów w konkurencji zespołowej – najlepsze szkoły:

Szkoła	Zespół:	Liczba punktów – część pisemna	Liczba punktów – część ustna	Suma punktów	Miejsce
Zespół Szkół w Lutowiskach	Sara Pawełek Paulina Tkacz Przemysław Kuzar	268,5	91	359,5	I
Szkoła Podstawowa w Tarnawie Dolnej	Michał Kaczmarski Adam Rajchel Jakub Kurylak	260,5	68	328,5	II
Szkoła Podstawowa Nr 2 w Ustrzykach Dolnych	Jagoda Kaleta Julia Barańska Andrzej Kozdrowski	262,0	54	316	III

Wykaz finalistów w konkurencji indywidualnej – najlepsi uczniowie:

Imię i nazwisko Szkoła	Liczba punktów – część pisemna	Liczba punktów – część ustna	Suma punktów	Miejsce
Przemysław Kuzar ZS Lutowiska	95,5	59	154,5	I
Maksymilian Pluskwa Gimnazjum Tarnawa Dolna	98,5	54	152,5	II
Michał Kaczmarski SP Tarnawa Dolna	96,0	52	148	III
Sara Pawelek ZS Lutowiska	93,5	39	132,5	IV
Jagoda Kaleta SP Nr 2 Ustrzyki Dolne	91,5	35	126,5	V

Wykaz finalistów: nauczyciele:

Nauczyciel-opiekun	Szkoła	Miejsce
mgr Małgorzata Tkacz	Zespół Szkół w Lutowiskach	I
mgr Renata Kaczmarska	Szkoła Podstawowa w Tarnawie Dolnej	II
mgr Klaudia Prędko	Szkoła Podstawowa Nr 2 w Ustrzykach Dolnych	III

Szkoły otrzymały mikroskopy stereoskopowe i dodatkowe okulary (powiększenie 20X) oraz zestawy wydawnictw edukacyjnych. Członkowie zespołów szkolnych otrzymali książki przyrodnicze i lupy ręczne. Laureaci w konkurencji indywidualnej otrzymali książki przyrodnicze, lornetki i wydawnictwa BDPN. Nauczyciele otrzymali książki przyrodnicze. Komisja dodatkowo nagrodziła dwie szkoły i jednego ucznia, którzy po etapie pisemnym nie zakwalifikowali się do finału konkursu, a różnica zdobytych przez nich punktów w porównaniu z finalistami była niewielka: Gimnazjum w Tarnawie Dolnej za zajęcie IV miejsca, Gimnazjum w Zagórzu za zajęcie V miejsca, Andrzeja Kozdrowskiego ze Szkoły Podstawowej Nr 2 w Ustrzykach Dolnych za zajęcie VI miejsca. Nagrody wręczył: dr Ryszard Prędko – dyrektor Bieszczadzkiego Parku Narodowego oraz przedstawiciel Podkarpackiego Kuratorium Oświaty, starszy wizytator – Wojciech Telesz.

Wszystkim uczestnikom programu, tj. 290 uczniom, wręczono zaświadczenia o jego ukończeniu oraz wydawnictwa BdPN m.in. „Kalendarz Przyrodniczy BdPN” na 2019 r.

Finał konkursu został uatrakcyjniony programem artystycznym w wykonaniu uczniów ze szkół w Zagórz, Tarnawie Dolnej i Ustrzyk Dolnych Nr 2.

Wszystkich obecnych podczas finału konkursu (ok. 70 osób, w tym przedstawiciele miejscowej prasy) poinformowano o patronacie honorowym Podkarpackiego Kuratora Oświaty i dofinansowaniu nagród ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie. Informacje na temat przebiegu konkursu zamieszczono na stronie internetowej Parku, w dwutygodniku „Gazeta Bieszczadzka” oraz na Facebooku. Sprawozdanie z przebiegu programu i konkursu zostanie zamieszczone w Biuletynie Internetowym BdPN, który ukaże się w styczniu 2019 r.

Fot. Ewa Bujalska, Beata Szary

Sprawozdanie przygotowały: Beata Szary, Magdalena Zawadzka.

Ustrzyki Dolne, 17.12.2018 r.